

№	Таҳлили таъсири танзимкунии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номи фирмавӣ”	
1	Намуд ва номи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номи фирмавӣ”
2	Маълумот дар бораи таҳиякунандаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
3	Доираи шахсоне, ки санади меъёрии ҳуқуқӣ нисбат ба онҳо паҳн мегардад	Шахсони ҳуқуқии тижоратие, ки дар муносибатҳо вобаста истифодабарии номи фирмавӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок менамоянд.
4	Мухлати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ	1 феввали соли 2023
5	Маълумот дар бораи ҷойгир намудани огоҳинома оид ба таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Огоҳинома дар бораи таҳияи лоиҳаи қарори мазкур дар Феҳристи нақшаи таҳияи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилоотии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон 24 октябри соли 2022 ҷойгир карда шуда, машварати оммавӣ нисбати лоиҳаи қарори мазкур аз 24 октябр то 24 ноябри соли 2022 гузаронида шуд.
6	Маҷмӯи тақлифҳои аз рӯи натиҷаи ҷойгиронии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии воридгардида ва хулосаи таҳиякунанда оид ба онҳо	Аз рӯи натиҷаи ҷойгиркунии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи қарори мазкур аз тарафи мақомоти давлатӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ тақлифу пешниҳод ворид нагардидааст.
7	Тавсифи мушкилот, ки барои ҳал намудани он қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ зарур аст ва оқибатҳои эҳтимолии он дар ҳолате, ки агар ягон	Мушкилоти зерин дар самти мазкур ҷой дорад: 1. Мушкилот оид ба танзими ҳуқуқии амалигардонии ҳуқуқи истисноӣ ба номи фирмавӣ. 2. Мушкилот оид ба ҳифзи ҳуқуқи шахсони ҳуқуқии тижоратӣ. 3. Мушкилот вобаста ба истифодабарии ғайриқонунии

амал андешида нашавад

номи фирмаві.

Ҷумҳурии Тоҷикистон аъзои комилҳуқуқи Конвенсияи Париж “Оид ба ҳифзи моликияти саноатӣ” ба ҳисоб меравад, ки Конвенсияи мазкур дар баробари дигар объектҳои моликияти саноатӣ, “Номи фирмаві”-ро низ ҳамчун объекти алоҳида ба танзим мебарорад.

Мутобиқи қисми 4 моддаи 55 Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон шахси ҳуқуқие, ки ташкилоти тижоратӣ мебошад, бояд номи фирмаві дошта бошад. Шахси ҳуқуқие, ки номи фирмавии он мувофиқи тартиби муқарраргардида ба қайд гирифта шудааст, барои истифодаи он ҳуқуқи мустасно, яъне истисноӣ дорад.

Шахсе, ки номи ба қайд гирифташудаи фирмавии шахси дигарро гайриқонунӣ истифода мекунад, бо талаби соҳиби ҳуқуқдори номи фирмаві вазифадор аст истифодаи онро қатъ карда, зиёни расонидаашро ҷуброн намояд.

Боиси зикр аст, ки дар қисми 4 моддаи 55 Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон таъкид шудааст, ки тартиби бақайдгирӣ ва истифодаи номи фирмавиرو қонунҳо мутобиқи ҳамин Кодекс муайян менамоянд. Тавре, ки дида мешавад муносибатҳои ҳуқуқӣ вобаста ба номи фирмаві мутобиқи меъёрҳои Кодекси граждани ва меъёрҳои, ки дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии иловагӣ муқаррар гардидаанд, татбиқ карда мешаванд.

Мавриди қайд аст, ки номи фирмаві мутобиқи қисми 2 моддаи 1126 Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз объектҳои алоҳидаи ҳуқуқи моликияти зеҳнӣ муқаррар карда шудааст, аммо дар Кодекси мазкур мафҳум ва мазмуни номи фирмаві пешбинӣ нашудааст.

Ҳамзамон, тартиби бақайдгирии номи фирмаві дар асоси бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ ба роҳ монда шудааст, вале дигар муносибатҳои, ки аз истифодабарии “Номи фирмаві” бармеоянд ба танзим дароварда нашудаанд, аз он ҷумла муносибатҳои объекти мазкур бо дигар

		<p>воситаҳои фардикунонии молу хизматрасонӣ дар муомилоти граждани.</p> <p>Ҳангоми қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номи фирмавӣ” мушкилиҳое, ки байни номи фирмавӣ ва дигар воситаҳои фардикунони (тамғаи молӣ, тамғаи хизматрасонӣ, ишораҳои ҷуғрофӣ ва нишонаи тичоратӣ) ба вучуд меоянд, пурра бартараф хоҳанд шуд, инчунин баррасӣ ва ҳалли баҳсҳо миёни шахсони ҳуқуқӣ, воқеӣ, соҳибкорон ва мақомотҳои ваколатдори давлатӣ, аз он ҷумла судҳо ва мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқ осон мегарданд.</p>
8	Ифодаи мақсадҳои дахлоти давлат	<p>Лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номи фирмавӣ” ҷиҳати дар амал татбиқ намудани муқаррароти банди 39 Стратегияи миллии рушди моликияти зеҳнии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 юни соли 2021, №210 тасдиқ гардидааст ва бо мақсади иҷрои супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9 августи соли 2013, №7713 (12.2-6) оид ба таҳия намудани санади меъёрии ҳуқуқӣ оид ба “Номи фирмавӣ” таҳия гардидааст.</p>
9	Тавсифи мухтасари лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, аз ҷумла чораҳои пешбинишудаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, уҳдадорӣ ва маҳдудиятҳо барои субъектҳои соҳибкорӣ, асосноккунии интиҳоби роҳи ҳалли чунин мушкилот	<p>Лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи номи фирмавӣ” аз 4 Боб ва 17 модда иборат мебошад.</p> <p>Лоиҳаи Қонуни мазкур муносибатҳоро вобаста ба ҳифзи ҳуқуқ ва истифодабарии номи фирмавӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим мебарорад.</p> <p>Дар лоиҳаи Қонун чораҳои зерин пешбинӣ карда мешаванд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - талаботҳо нисбат ба номи фирмавӣ; - ҳифзи ҳуқуқии номи фирмавӣ; - тарзҳои ҳифзи ҳуқуқии номи фирмавӣ; - мавриди баҳс қарор додан ва безътибор донистани ҳифзи ҳуқуқии номи фирмавӣ; - қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқии номи фирмавӣ ва ғайра. <p>Дар лоиҳа барои субъектҳои соҳибкорӣ уҳдадорӣҳои зерин пешбинӣ мегарданд:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - пешниҳоди ариза вобаста ба гирифтани хулосаи мақоми ваколатдор вобаста ба номи фирмавӣ; - бақайдгирии номи фирмавӣ; - вайрон накардани номи фирмавии дигар шахсони ҳуқуқӣ; - ҳифзи ҳуқуқ ва истифодабарии номи фирмавии шахси ҳуқуқӣ аз лаҳзаи бақайдгирии давлатии он дар мақомоти ваколатдори давлатӣ ба вуҷуд меояд. <p>Дар лоиҳаи мазкур маҳдудияти зерин барои субъектҳои соҳибкорӣ пешбинӣ мегардад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - истифодаи номи фирмавӣ пас аз гирифтани хулосаи мақоми ваколатдор ва бақайдгирии он.
10	Тавсифи роҳҳои ҳалли мушкилоти баррасишуда (бидуни таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ)	<p>Тартиби бақайдгирии номи фирмавӣ дар асоси бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ ба роҳ монда шудааст, вале дигар муносибатҳои, ки аз истифодабарии “Номи фирмавӣ” бармеоянд ба танзим дароварда нашудаанд, аз он ҷумла муносибатҳои объекти мазкур бо дигар воситаҳои фардиқунонии молу хизматрасонӣ дар муомилоти граждани.</p> <p>Бидуни таҳияи чунин санади меъёрии ҳуқуқӣ, ки Стратегияи миллии рушди моликияти зеҳнии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 пешбинӣ намудааст, ҳалли мушкилиҳои ҷойдоштаи соҳавӣ ва ба танзим даровардани муносибатҳо вобаста ба истифодабарии номи фирмавӣ ғайриимкон мебошад.</p>
11	Арзёбии муфассали хароҷоти буҷети давлатӣ эҳтимолияти оқибатҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ дар ҳолати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ ва ё роҳи дигари интихобшудаи ҳалли мушкилот	<p>Лоиҳаи Қонуни мазкур аз буҷети ҷумҳуриявӣ маблағгузори иловагиро талаб намекунад.</p> <p>Оқибатҳои иҷтимоии лоиҳаи мазкур:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сатҳи хизматрасониҳои бақайдгирии номи фирмавӣ баланд мегардад; - ҳуқуқҳои шахсони ҳуқуқии тижоратӣ ҳифз мегарданд; - номи фирмавӣ дар доираи истифода бурда мешавад; - фардиқунонии шахсони ҳуқуқии тижоратӣ ба роҳ монда мешавад. <p>Оқибатҳои иқтисодии лоиҳаи мазкур:</p>

		- рушди фаъолияти соҳибкорӣ ва иқтисодиёти кишвар; - рушди соҳаи моликияти зеҳнӣ.
12	Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф ва даврияти чамбоварии он	Муносибатҳо вобаста ба ҳифзи ҳуқуқӣ ва истифодабараии номи фирмавӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба миён меоянд, пурра ба танзим дароварда мешавад.
13	Санаи эҳтимолии мавриди амал қарор додани санади меъёрии ҳуқуқӣ дар сурати қабули он	1 март соли 2023

Директори Муассисаи давлатии
“Маркази миллии патенту иттилоот”-и
Вазорати рушди иқтисод ва савдои
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Исмоилзода М.Х.